

St.prp. nr. 54

(2004–2005)

Om samtykke til godtakking av vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

*Tilråding fra Utanriksdepartementet av 29. april 2005,
godkjend i statsråd same dagen.
(Rejeringa Bondevik II)*

1 Innleiing

Rådet for Den europeiske unionen vedtok 13. desember 2004 forordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder. Rådsforordninga er ei vidareutvikling av Schengen-regelverket. Noreg har delteke i denne regelutviklinga i samsvar med avtala om Noregs og Islands tilknyting til Schengen-regelverket.

Rådsforordninga stiller krav til auka tryggleik ved utferding av pass og reisedokument i form av biometriske data som andletsbilete og fingeravtrykk som skal lagrast elektronisk i dokumentet.

Innføring av biometrisk personinformasjon i pass og reisedokument i Schengen-området skal hindre forfalsking og bruk av uriktig pass ved grensekontroll. Desse tiltaka vil vere eit viktig tilskot når det gjeld å hindre terrorisme og annan alvorleg grenseoverskridande kriminalitet. Slik informasjon vil òg kunne hindre identitetstjuveri og ubehaget for den enkelte ved at andre misbrukar identiteten til ein annan person. Samtidig reiser bruken av biometrisk personinformasjon vik-

tige spørsmål knytte til personvern, mellom anna fordi det vert opna for å kopiere og lagre informasjonen i eksterne databasar når passet vert nytta i grensekontroll. Lagring av biometriske data opnar for at denne personinformasjonen kan brukast utanfor det føremålet han er innhenta for. Rådsforordninga gjev difor reglar som avgrensar bruken av slike data, i tillegg til at gjeldande reglar om vern av personopplysningar skal nyttast.

Etter Schengen-avtala artikkel 8 nr. 2 bokstav a skal Rådet melde frå til Noreg om vedtakking av rettsakter som vidareutviklar Schengen-regelverket. Noreg skal på sjølvstendig grunnlag avgjere om innhaldet i Regelverket skal godtakast og innarbeidast i norsk rett.

Godtakking av rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 krev endringar i passlova. I samsvar med Grunnlova § 26 andre stykket og avtala om tilknyting til Schengen-regelverket artikkel 8 nr. 2 bokstav c er det meldt frå til EU om at det må innhentast samtykke frå Stortinget før rådsforordninga kan verte bindande for Noreg.

Ei uoffisiell omsetjing av rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 følgjer som trykt vedlegg til proposisjonen.

2 Bakgrunn

Etter hendingane 11. september 2001 vart det vurdert fleire tiltak for å møte trugsmålet frå terroisme, mellom anna forbetring av grensekontrollen. USA har vedteke som eitt av fleire tiltak at det frå 26. oktober 2005 skal krevjast andletsbiometri i pass som vilkår for framleis visumfri innreise til USA for reisande med pass utferra etter denne datoен. Reisande med pass utferra før denne datoen vil framleis kunne reise visumfritt så lenge passet er gyldig, dersom passet er maskinlesbart.

Bruk av biometri inneber at fysiske karakteristika (til dømes andletsfoto og fingeravtrykk) som er unike for vedkomande person, vert lagra elektronisk i passet. Med tilpassa lesarutstyr på grensekontrollstaden skal biometriske data i passet kunne samanliknast med den aktuelle personen for å stadfeste at vedkomande er rett innehavar.

I tida etter 11. september 2001 har tanken om å nytte biometrisk informasjon i reisedokument for å gjere dokumenta sikrare og etablere ein meir påliteleg samanheng mellom dokumentet og innehavaren av dokumentet fått støtte i fleire internasjonale organ. Dette gjeld ikkje minst i FNs organisasjon for sivil luftfart, ICAO (International Civil Aviation Organization), som har som oppgåve å fremje tiltak for auka tryggleik i luftfarten. I dette arbeidet inngår utvikling av forbetra standardar for bruk av reisedokument. Innan ICAO førde dette til at arbeidet med å utvikle og etablere globale standardar for bruk av biometri i reisedokument vart intensivert.

Det europeiske rådet gav på toppmøtet i Thessaloniki 19. og 20. juni 2003 tilslutnad til arbeidet med å etablere biometri i mellom anna passa til Schengen-borgarane. I det vidare arbeidet med eit utkast til rådsforordning med tilhøyrande tekniske spesifikasjonar har òg Noreg delteke.

Den 13. desember 2004 vart det gjort vedtak om rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder. Rådsforordninga legg opp til at andletsbiometri skal innfasast seinast 18 månader etter at dei tekniske tilleggsspesifikasjonane for reisedokument er vedtekne, det vil seie i 2006, medan fingeravtrykk skal takast i bruk som biometri i tillegg til foto seinast innan 36 månader. Dette vil seinast ved årsskiftet 2007/2008.

Det er føresett i rådsforordninga at den biometriske personinformasjonen skal lagrast i passet etter den globale standarden som er utvikla av ICAO. Standarden som gjeld innføring av biometri

i pass og reisedokument, er forankra i ICAOs rekommendasjon av 22. mai 2003. Føremålet med rekommendasjonen om biometri er å legge til rette for rask identitetskontroll av reisande på flyplassar, å betre flytryggleiken og å hindre identitetstjuveri. Noreg har som medlem av ICAO følgt dette arbeidet.

3 Nærare om innhaldet rådsforordninga

Rådsforordninga *artikkelen 1* stiller opp krav om at pass og reisedokument skal innehalde eit lagringsmedium som inneheld eit andletsbilete, seinare òg fingeravtrykk. Vidare vert det stilt opp krav til kapasiteten til lagringsmediet og til tryggleik mot manipulering og endring.

Artikkelen 2 stiller opp krav om at det skal utarbeidast ytterlegare tekniske spesifikasjonar når det gjeld tryggingsstandardar, tekniske spesifikasjonar for lagringsmediet, og kvalitetskrav til andletsbiletet og fingeravtrykk.

Artikkelen 3 tillèt at spesifikasjonane som vert utarbeidde i medhald av artikkelen 2, vert haldne hemmelege og ikkje vert offentleggjorde. Vidare vert det stilt opp eit krav om at den enkelte medlemsstaten skal peike ut eit særskilt organ som skal vere ansvarleg for trykkinga av passa og reisedokumenta.

Artikkelen 4 gjev passinnehavaren ein rett til å kontrollere personopplysningane i pass eller reisedokument og å få desse retta eller sletta når dette er føremålstenleg. Vidare skal pass og reisedokument ikkje innehalde maskinlesbare opplysningar utover det som går fram av forordninga og vedlegget til forordninga, eller som er nemnde i passet eller reisedokumentet i tilfelle der dette krevst etter nasjonal lovgjeving. Vidare skal opplysningane brukast berre til å kontrollere identiteten til innehavaren og at dokumentet er ekte.

Artikkelen 5 fastset at Kommisjonen skal assistera med utvalet som er oppnemnt i rådsforordning (EF) nr. 1683/95 (om visum).

Artikkelen 6 fastset kva tid forordninga skal tre i kraft, og kva tid ho etter innhaldet skal brukast av medlemsstatane. Vidare vert det ikkje rørt ved gyldigheita av pass og reisedokument som alt er utferra.

4 Tilhøvet til norsk rett

Etter rådsforordninga skal høvesvis andletsbilete

Om samtykke til godtakning av vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

(foto) og fingeravtrykk lagrast elektronisk i passet etter ein standard som gjer at denne informasjonen kan lesast og samanliknast med innehavaen av dokumentet på grensekontrollstaden. Slik bruk av elektronisk personinformasjon må forankrast i lov, jf. mellom anna personopplysningslova § 3 og 31.

Spørsmåla knytte til personvernet med omsyn til bruk av biometri er av til dels ny og prinsipiell karakter og er ikkje tilfredsstillande omfatta av gjeldande lovgjeving. Ein går difor ut frå at gjennomføring av forordninga krev lovendringar. Forslag til lovendringar er tekne inn i Ot.prp. nr. 86 (2004-2005) om endringer av passloven.

Både utferding av pass og kontrollen av passa vil ha som føresetnad at den biometriske informasjonen må lagrast i eksterne databasar, det vil seie lagringsmedium utanfor passet. Her vil det vere naudsynt med lovreglar om plikt til sletting av slik informasjon når han ikkje trengst lenger.

Rådsforordninga omfattar òg offisielle pass (diplomatpass osv.) som kan utferdast med heimel i lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenrikstjenesten, og utlendingspass som kan utferdast med heimel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket. Ei ny lovregulering må utformast med sikte på også å gje bruken av biometri i desse passa den naudsynte lovforankringa.

Rådsforordninga med dei vedtekne tekniske spesifikasjonane fastset i tillegg ein del tekniske tryggingskrav til sjølve passdokumentet, som er knytte til papirkvalitet, bruk av vassmerke, trykkjeteknikk og så vidare. Desse tekniske krava treng ingen særskild lovregulering, men vil verte vurderte opp mot trangen for å endre gjeldande forskrift til passlova.

5 Administrative og økonomiske konsekvensar

Bruk av biometriske persondata i pass vil krevje vesentlege endringar i gjeldande rutinar for handsaming av søknader om pass. Dei økonomiske konsekvensane er knytte til auka utgifter ved produksjonen av dei nya passa samanlikna med dagens pass, utplassering av nytt teknisk utstyr der søknader om pass vert mottekne og handtak, og utvikling av sentrale løysingar for elektronisk overføring og lagring av data.

Innanfor den vedtekne budsjetttramma for 2005 har Justisdepartementet alt sett av 24 mill.

kr. til dekning av aktuelle kostnader med sikt på oppstart av produksjon av pass med biometri frå 1. oktober i år. For 2006 er det vurdert at meir-kostnaden knytt til investeringar og auka produksjonskostnader vert 48 mill. kr.

Arbeidet med tilbod for produksjon av dei nya passa og innkjøp av utstyr, mellom anna til opptak av biometrisk informasjon i samband med handsaming av passøknader, er i gang. Dei økonomiske konsekvensane vil verte følgde opp i dei ordinære budsjettprosessane for dei komande åra.

6 Konklusjon og tilråding

For å vareta norske interesser knytte til framleis visumfri innreise til USA er regjeringa alt i gang med å førebu utferding av pass med biometri. I første omgang gjeld det andletsbilete (foto) lagra elektronisk i passet frå 1. oktober 2005. Dette vil òg stetta krava i rådsforordninga, som fastset at innføring av slik biometri skal vere gjennomført i dei enkelte Schengen-statane i 2006. I tillegg vil rådsforordninga krevje at Noreg innfører biometri i form av elektronisk lagra fingeravtrykk i pass med ein frist seinast ved årsskiftet 2007/2008.

Gjennom godkjenning av nytt Schengen-regelverk om biometri vil Noreg på denne måten kunne oppfylle krava til fullgod tryggleik i passdokument, ikkje minst ved at det vert etablert ein sikker samanheng mellom passet og passinnehavaren.

Justisdepartementet tilrår at Noreg godtek innhaldet i rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder, og som er ei vidareutvikling av Schengen-regelverket. Utanriksdepartementet sluttar seg til dette.

Utanriksdepartementet

tilrår:

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godtakning av vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder).

Om samtykke til godtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

Vi HARALD, Noregs Konge,

stadfester:

Stortinget vert bede om å gjere vedtak om samtykke til godtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder), i samsvar med eit vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til godtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

I

Stortinget samtykkjer i godtak om vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sik-

kerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder).

Vedlegg 1

Rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 av 13. desember 2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –
under henvisning til traktaten om opprettelse
av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 62
nr. 2 bokstav a),

under henvisning til forslag fra Kommisjonen¹,
under henvisning til uttalelse fra Europaparla-
mentet², og

ut fra følgende betraktninger:

1. Det europeiske råd i Thessaloníki den 19. og 20. juni 2004 bekreftet at det trengs en enhetlig strategi i Den europeiske union med hensyn til biometriske identifikatorer eller biometriske data når det gjelder tredjelandsstatsborgeres reisedokumenter, EU-borgeres pass og informasjonssystemene (VIS og SIS II).
2. Det er innført minstesikkerhetsstandarder for pass ved en resolusjon vedtatt av representantene for medlemsstatenes regjeringer, forsamlet i Rådet den 17. oktober 2000³. Denne resolusjon bør nå oppgraderes ved et fellesskapstiltak for å skape bedre harmoniserte sikkerhetsstandarder for pass og reisedokumenter for å hindre forfalskning. Samtidig bør det integreres biometriske identifikatorer i passet og reisedokumentet for å skape en pålitelig forbindelse mellom den rettmessige innehaveren og dokumentet.
3. Harmonisering av sikkerhetselementene og integrering av biometriske identifikatorer er et viktig skritt på veien mot bruk av nye elementer med tanke på den framtidige utviklingen på europeisk plan for å gjøre reisedokumentet sikrere og skape en mer pålitelig forbindelse mellom innehaveren på den ene side og passet og reisedokumentet på den annen side og dermed bidra vesentlig til å sikre at det beskyttes mot svikaktig bruk. Der bør tas hensyn til spesifika-

sjonene fra Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO) og særlig spesifikasjonene som er fastsatt i dokument 9303 om mas- kinlesbare reisedokumenter.

4. Denne forordning omfatter bare harmonisering av sikkerhetselementer, herunder biometriske identifikatorer, til bruk i medlemsstatenes pass og reisedokumenter. De myndigheter og organer som bemyndiges til å få tilgang til opplysningene på lagringsmediet, bør utpekes i henhold til nasjonal lovgivning, med mindre annet er fastsatt i EF- eller EU-retten eller i internasjonale avtaler.
5. Denne forordning bør fastsette bare spesifikasjoner som ikke er hemmelige. Disse spesifikasjonene må suppleres med spesifikasjoner som kan hemmeligholdes for å motvirke etterligning og forfalskning. Slike ytterligere tekniske spesifikasjoner bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁴.
6. Kommisjonen skal bistås av utvalget som er nedsatt ved artikkel 6 i rådsforordning (EF) nr. 1683/95 av 29. mai 1995 om ensartet utforming av visa⁵.
7. For å sikre at de nevnte opplysningene ikke blir tilgjengelige for flere personer enn nødvendig, er det også viktig at hver medlemsstat utpeker bare ett organ som ansvarlig for framstilling av pass og reisedokumenter, samtidig som det bør stå medlemsstatene fritt å skifte ut dette organet om nødvendig. Av sikkerhets- hensyn bør hver medlemsstat meddele Kom- misjonen og de andre medlemsstatene navnet på det utpekt organet.

¹ EUT C 98 av 23.4.2004, s. 39.

² Europaparlamentets uttalelse av 2.12.2004 (ennå ikke kunn- gjort i EUT).

³ EFT C 310 av 28.10.2000, s. 1.

⁴ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

⁵ EFT L 164 av 14.7.1995, s. 1. Sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

Om samtykke til godtakning av vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

8. Med hensyn til personopplysningene som behandles i forbindelse med pass og reisedokumenter, gjelder europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁶. Det skal sikres at det ikke lagres andre opplysninger i passet enn dem som er foreskrevet i denne forordning eller i vedlegget, eller som framgår av det aktuelle reisedokumentet.
9. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet er det med sikte på å nå det grunnleggende målet om å innføre felles sikkerhetsstandarder og samvirkende biometriske identifikatorer nødvendig og hensiktsmessig å fastsette regler for alle medlemsstater som anvender konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen av 14. juni 1985⁷. Denne forordning går ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå de oppsatte målene, jf. traktatens artikkel 5 tredje ledd.
10. I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling vedlagt traktaten om Den europeiske union og traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap deltar ikke Danmark i vedtakelsen av denne forordning, som ikke er bindende for og ikke får anvendelse i Danmark. Ettersom denne forordning bygger på Schengen-regelverket etter bestemmelsene i avdeling IV i tredje del av traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, skal Danmark, i samsvar med artikkel 5 i nevnte protokoll og innen seks måneder etter at Rådet har vedtatt forordningen, beslutte om landet skal gjennomføre denne forordning i sin nasjonale lovgivning.
11. Denne forordning er et ledd i utviklingen av de bestemmelsene i Schengen-regelverket som Det forente kongerike ikke deltar i, jf. rådsbeslutning 2000/365/EF av 29. mai 2000 om anmodning fra Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om å delta i visse bestemmelser i Schengen-regelverket⁸. Det forente kongerike deltar ikke i vedtakelsen av denne forordning, som derfor ikke er bindende for og ikke får anvendelse i Det forente kongerike.
12. Denne forordning er et ledd i utviklingen av de bestemmelsene i Schengen-regelverket som Irland ikke deltar i, jf. rådsbeslutning 2002/192/EF av 28. februar 2002 om anmodning fra Irland om å delta i visse bestemmelser i Schengen-regelverket⁹. Irland deltar ikke i vedtakelsen av denne forordning, som derfor ikke er bindende for og ikke får anvendelse i Irland.
13. For Islands og Norges vedkommende er denne forordning et ledd i utviklingen av bestemmelsene i Schengen-regelverket på det området som er nevnt i artikkel 1 bokstav B i rådsbeslutning 1999/437/EF av 17. mai 1999 om visse gjennomføringsbestemmelser til den avtalen¹⁰ som Rådet for Den europeiske union har inngått med Republikken Island og Kongeriket Norge om disse to statenes assosiering med gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket¹¹.
14. For så vidt angår Sveits utgjør denne forordning et ledd i utviklingen av bestemmelsene i Schengen-regelverket som er omhandlet i den avtalen som Rådet for Den europeiske union og Det europeiske fellesskap har inngått med Det sveitsiske edsforbund om denne statens assosiering med gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket¹², som faller inn under det området som er omhandlet i artikkel 1 bokstav B i beslutning 1999/437/EF sammenholdt med artikkel 4 nr. 1 i rådsbeslutning av 25. oktober 2004 om undertegning på vegne av Den europeiske union og om undertegning på vegne av Det europeiske fellesskap og om midlertidig anvendelse av visse bestemmelser i nevnte avtale¹³ –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. Pass og reisedokumenter som medlemsstaterne utsteder, skal oppfylle de minstesikkerhetsstandardene som er fastsatt i vedlegget.
2. Pass og reisedokumenter skal ha et lagringsmedium som inneholder et ansiktsbilde. Medlemsstatene skal også sette inn fingeravtrykk i samvirkende formater. Opplysingene skal sikres, og lagringsmediet skal ha tilstrekkelig

⁶ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

⁷ EFT L 239 av 22.9.2000, s. 19. Sist endret ved forordning (EF) nr. 871/2004 (EUT L 162 av 30.4.2004, s. 29).

⁸ EFT L 131 av 1.6.2000, s. 43.

⁹ EFT L 64 av 7.3.2002, s. 20.

¹⁰ EFT L 176 av 10.7.1999, s. 31.

¹¹ EFT L 176 av 10.7.1999, s. 36.

¹² Rådsdok. 13054/04 tilgjengelig på <http://register.consilium.eu.int>

¹³ Rådsdok. 13464/04 og 13466/04 tilgjengelige på <http://register.consilium.eu.int>

Om samtykke til godtakning av vedtak om vidareutvikling av Schengen-regelverket (rådsforordning (EF) nr. 2252/2004 om standarder for sikkerhetselementer og biometriske identifikatorer i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder)

- kapasitet og være i stand til å sikre opplysningsgenes integritet, ekthet og fortrolige karakter.
3. Denne forordning får anvendelse på pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder. Den får ikke anvendelse på identitettskort som medlemsstatene utsteder til sine statsborgere, eller på midlertidige pass eller reisedokumenter, som har en gyldighetstid på høyst 12 måneder.

Artikkel 2

Etter framgangsmåten nevnt i artikkel 5 nr. 2 skal det utarbeides ytterligere tekniske spesifikasjoner for pass og reisedokumenter med hensyn til:

- a) ytterligere sikkerhetselementer og -krav, herunder bedre standarder til sikring mot etterlingning og forfalskning,
- b) tekniske spesifikasjoner for lagringsmediet for de biometriske opplysningene og sikring av disse, herunder forebygging av ulovlig tilgang,
- c) kvalitetskrav og felles standarder for ansiktss bildet og fingeravtrykkene.

Artikkel 3

1. I samsvar med framgangsmåten i artikkel 5 nr. 2 kan det fastsettes at spesifikasjonene nevnt i artikkel 2 er hemmelige og ikke må offentlig gjøres. I så fall skal de meddeles bare til de organene som utpekes av medlemsstatene til å forestå trykkingen, og til personer som er gitt behørig fullmakt av en medlemsstat eller av Kommisjonen.
2. Hver medlemsstat skal utpeke ett enkelt organ som ansvarlig for trykking av pass og reisedokumenter. Medlemsstaten skal meddele Kommisjonen og de andre medlemsstatene navnet på dette organet. Ett og samme organ kan utpekes av to eller flere medlemsstater. Hver medlemsstat har rett til å skifte ut det utpekt organet. Den skal i så fall underrette Kommisjonen og de andre medlemsstatene om dette.

Artikkel 4

1. Med mindre annet følger av bestemmelsene om datasikring, skal vedkommende som passet eller reisedokumentet er utstedt til, ha rett til å kontrollere personopplysningene som er innført i passet eller reisedokumentet, og, når det er hensiktsmessig, til å be om å få dem rettet eller slettet.

2. Pass og reisedokumenter skal ikke inneholde maskinlesbare opplysninger med mindre det er fastsatt i denne forordning eller i vedlegget, eller med mindre de er nevnt i passet eller reisedokumentet av den utstedende medlemsstaten i samsvar med vedkommende stats nasjonale lovgivning.
3. Ved anvendelse av denne forordning skal biometriske opplysninger i pass og reisedokumenter brukes bare for å kontrollere
 - a) at dokumentet er ekte,
 - b) innehaverens identitet ved hjelp av umiddelbart tilgjengelige sammenlignbare opplysninger, når framvisning av pass eller andre reisedokumenter er lovbestemt.

Artikkel 5

1. Kommisjonen skal bistås av utvalget som er nedsatt ved artikkel 6 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1683/95.
2. Når det vises til dette nummer, skal artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF gjelde.

Tidsrommet i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF fastsettes til to måneder.
3. Utvalget fastsetter selv sin forretningsorden.

Artikkel 6

Denne forordning trer i kraft den tjuende dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Medlemsstatene skal anvende denne forordning

- a) med hensyn til ansiktss bildet: senest 18 måneder
 - b) med hensyn til fingeravtrykk: senest 36 måneder
- etter at tiltakene omhandlet i artikkel 2 er vedtatt. Gyldigheten av allerede utstedte pass og reisedokumenter berøres ikke.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap.

Utferdiget i Brussel, 13. desember 2004.

For Rådet

B. R. BOT

Formann

Vedlegg

Minstesikkerhetsstandarder i pass og reisedokumenter som medlemsstatene utsteder

Innledning

I dette vedlegg fastsettes det sikkerhetsnivået som medlemsstatenes pass og reisedokumenter minst må oppfylle. Bestemmelsene i dette vedlegg handler hovedsakelig om persondatasiden. De alminnelige sikkerhetselementene gjelder også for de andre delene av pass og reisedokumenter.

Persondatasiden kan inneholde forskjellig generelt materiale. I dette vedlegg defineres det sikkerhetsnivået som minst må være oppfylt når det gjelder spesifikt materiale som anvendes.

1. Materiale

Papiret som benyttes til de delene av pass og reisedokumenter som inneholder personopplysninger eller andre opplysninger, skal oppfylle følgende minstekrav:

- ingen optiske blekemidler,
- totonede vannmerker,
- sikkerhetsreagenser til beskyttelse mot forsøk på kjemisk radering,
- fargede fibrer (både delvis synlige og delvis fluorescerende i UV-lys eller usynlige og fluorescerende i minst to farger),
- UV-fluorescerende plansjetter anbefales (og er obligatoriske for selvklebende merkater),
- sikkerhetstråd anbefales.

Dersom persondatasiden har form av et selvklebende merkat, behøver papiret til denne siden ikke inneholde vannmerke. Papiret til forsatsen behøver heller ikke inneholde vannmerke. Sikkerhetsreagenser er nødvendige på forsatsen bare dersom det føres inn opplysninger der.

Heftetråd bør beskyttes mot utskifting.

Dersom et personopplysningskort som skal settes inn i passet eller reisedokumentet, er framstilt utelukkende av et syntetisk materiale, kan kjennetegnene til konstatering av ekthet som anvendes i passpapir, normalt ikke benyttes. Ved selvklebende merkater og personopplysningskort skal det kompenseres for de manglende kjennetegnene i materialene ved anvendelse av sikkerhetstrykk, bruk av et middel til sikring mot kopiering eller ved anvendelse av en utferdigelsesteknikk i samsvar med punkt 3, 4 og 5 som går utover følgende minstestandarder.

2. Persondatasiden

Passet eller reisedokumentet skal inneholde en maskinlesbar persondataside, som skal oppfylle kravene i del 1 (maskinlesbare pass) i ICAO-dokument 9303, og skal utferdiges i samsvar med de spesifikasjonene for maskinlesbare pass som er fastsatt i nevnte dokument.

Bildet av innehaverens ansikt skal være på denne siden og skal ikke festes på, men integreres i materialet til persondatasiden ved hjelp av utferdigelsesteknikkene som er omhandlet i punkt 5 i dette vedlegg.

Personopplysningene skal føres inn på passets eller reisedokumentets første side etter tittelsiden. Under alle omstendigheter må personopplysninger ikke lenger føres inn på forsatsarket.

Persondatasiden skal ha en utforming som gjør det mulig å se forskjell på den og de øvrige sidene.

3. Trykkteknikker

Følgende trykkteknikker skal benyttes:

A. Bunnellykk:

- tofarget guillochetrykk eller tilsvarende struktur,
- iristtrykk, om mulig fluorescerende,
- UV-fluorescerende overtrykk,
- motiver til effektiv sikring mot etterligning og forfalskning (særlig på persondatasiden) eventuelt også med mikroskrift,
- på papirsider i pass og reisedokumenter og på selvklebende merkater skal det benyttes reagensfarger,
- dersom papiret i passet eller reisedokumentet er godt beskyttet mot forsøk på forfalskning, er bruken av reagensfarger valgfri.

B. Fortrykt tekst:

med integrert mikroskrift (dersom det ikke allerede finnes i bunnellykket).

C. Nummerering:

På alle sider i passet eller reisedokumentet bør passets dokumentnummer være trykt (om mulig med en særskilt utforming av sifrene eller med særskilt skriftsnitt og med UV-fluorescerende farge), perforert eller, i persondatakort, integrert med samme teknikk som den som benyttes til

personopplysingene. Ved persondatakort anbefales det at dokumentnummeret er synlig på begge sider av kortet. Dersom det benyttes et selvklebende merkat til personopplysingene, bør dokumentnummeret trykkes med fluorescerende farge, og særskilt utforming av sifrene eller særskilt skriftsnitt er da obligatorisk.

Dersom personopplysingene er innført på et selvklebende merkat eller på en ikke-laminert papirside i passet, skal det også benyttes dyptrykk med kippeffekt («latent image»), mikroskrift og optisk variabel trykkfarge samt DOVID (Diffractive Optically Variable Image Device). På persondatakort som består utelukkende av et syntetisk materiale, skal det også benyttes ytterligere optisk variable sikkerhetsinnretninger, i det minste ved bruk av DOVID eller tilsvarende løsninger.

4. Beskyttelse mot kopiering

En optisk variabel innretning (OVD) eller et tilsvarende sikkerhetselement som gir samme identifikasjons- og sikkerhetsnivå som det sikkerhetselementet som på nåværende tidspunkt benyttes i det ensartet utformede visum, skal benyttes på persondatasiden og ha form av diffraktive strukturer som varierer når de ses fra forskjellige vinkler (DOVID), integrert i varmlaminatet eller et tilsvarende laminat (som skal være så tynt som mulig) eller påført som OVD-film eller, på selvklebende merkater eller en ikke-laminert papirside i passet, som metallisert eller delvis demettallisert OVD (med dyptrykk) eller tilsvarende sikkerhetselementer.

OVD-sikkerhetselementene bør integreres i dokumentet som en del av de forskjellige lagene, slik at det gir en effektiv sikring mot etterligning og forfalskning. I dokumenter som er framstilt av papir, bør de integreres over en så stor overflate som mulig som et element i varmlaminatet eller et tilsvarende laminat (som skal være så tynt som mulig) eller påføres som en sikkerhetsoverlagring slik det er beskrevet i punkt 5. I dokumenter som er framstilt av et syntetisk materiale, bør de integreres i kortlaget over en så stor overflate som mulig.

Dersom et persondatakort som er framstilt av et syntetisk materiale, personaliseres ved hjelp av lasergraving, og et optisk variabelt lasermerke integreres i dette, skal det benyttes en diffraktiv OVD, i det minste i form av en påført metallisert eller gjennomsiktig DOVID, for å oppnå økt beskyttelse mot kopiering.

Dersom en persondataside er framstilt av et syntetisk materiale med papirkjerne, skal det benyttes en diffraktiv OVD, i det minste i form av en påført metallisert eller gjennomsiktig DOVID, for å oppnå økt beskyttelse mot kopiering.

5. Teknikker i forbindelse med utstedelse

For å sikre at opplysingene i passet eller reisedokumentet er forsvarlig beskyttet mot forsøk på etterligning og forfalskning, skal personopplysingene, herunder bildet av innehaveren, innehaverens underskrift og de viktigste opplysingene i forbindelse med utstedelsen, integreres i dokumentmaterialet. Det må ikke lenger benyttes konvensjonelle metoder til å feste fotografiet.

Følgende teknikker kan benyttes:

- lasertrykk
- termotrykk
- blekkstråletrykk
- fotografisk trykk
- lasergraving, som effektivt trenger inn i kortlagene.

For å sikre personopplysninger og utstedelsesdata tilstrekkelig mot forsøk på forfalskning er varmlaminering eller tilsvarende laminering (som skal være så tynn som mulig) med et sikkerhetselement for å forhindre kopiering obligatorisk dersom det benyttes lasertrykk, termotrykk eller fotografisk trykk.

Reisedokumenter skal utstedes i maskinlesbar form. Utformingen av persondatasiden skal oppfylle spesifikasjonene som er fastsatt i del 1 i ICAO-dokument 9303, og framgangsmåtene for utferdigelse skal oppfylle spesifikasjonene som er fastsatt i nevnte dokument for maskinlesbare dokumenter.

Grafisk produksjon: GAN Grafisk AS – Oslo. April 2005